

Yhteistyökumppanin eettinen toimintaohje

(Supplier Code of Conduct)

Johdanto	1
Termit	2
Velvoitteet	3
Lainsäädännön noudattaminen	3
Ihmisoikeuksien kunnioittaminen	3
Työehtoihin ja työn tekemisen olosuhteisiin liittyvät velvoitteet	4
Lapsityön kielto	4
Pakkotyön kielto	4
Syrjinnän kielto	5
Järjestäytymisvapaus	5
Palkkaus ja työajat	5
Terveellinen ja turvallinen työympäristö	6
Ympäristönsuojelu	6
Epäeettiset kauppatavat	7
Korruption vastustaminen	7
Vaatimustenmukaisuus	8
Rikkomuksista ilmoittaminen	8

Johdanto

Yle on julkisen palvelun mediayhtiö, jonka toiminta perustuu lakiin Yleisradio Oy:stä (1380/1993). Ylen tehtävänä on tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin.

Yle noudattaa tässä ohjeessa mainittuja periaatteita ja edellyttää myös kumppaneidensa noudattavan niitä. Kumppani varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Kumppani noudattaa kansainvälisesti vahvistettuja eettisiä toimintaperiaatteita

kaikessa liiketoiminnassaan. Kumppani varmistaa, että kaikki sen alihankkijat tuntevat tämän ohjeen ja noudattavat ohjeen vaatimuksia tai kumppanin oman, sisällöltään tätä vastaavan toimintatapaohjeen vaatimuksia. Kumppani varautuu liiketoiminnan jatkuvuutta uhkaaviin tilanteisiin suunnitelmalla, jolla pyritään pienentämään muun muassa terrorismin, rikollisuuden, pandemioden, luonnonkatastrofien, suuronnettomuuksien tai muiden liiketoimintauhkien aiheuttamia vaikutuksia.

Yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaan yritysten tulisi:

- kunnioittaa ihmisoikeuksia, mikä tarkoittaa sitä, että ne eivät saa loukata ihmisoikeuksia ja että niiden on puututtava ihmisoikeuksiin kohdistuviin haitallisiin vaikutuksiin, joissa ne ovat osallisina; ja
- välttää omassa toiminnassaan aiheuttamasta haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia tai myötävaikuttamasta haitallisten ihmisoikeusvaikutusten syntyyn sekä puuttua tällaisiin vaikutuksiin niiden syntyessä; etsiä tapoja ehkäistä tai lieventää haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia, jotka liittyvät suoraan yrityksen tuotteisiin, liiketoimintaan tai palveluihin liikesuhteen kautta, vaikka yritys ei itse myötävaikuttaisikaan kyseisten vaikutusten syntymiseen.

Kumppani ja sen alihankkijat noudattavat mahdollisia kansainvälisiä pakotteita ja huomioivat niiden vaikutuksen omaan toimintaansa, alihankintaketjussa olevien yritysten liiketoimintaan ja vaikutukset Ylen toimintaan. Toiminta ja yhteistyö Ylen ja sen kumppaneiden välillä on avointa, läpinäkyvää ja keskustelevaa.

Yle on julkisia hankintoja säätelevän hankintalain mukainen hankintayksikkö. Hankintalaissa määriteltyä julkista kilpailutusvelvoitetta ei sovelleta audiovisuaalisiin mediapalveluihin tai radiotoiminnan palveluihin tarkoitettua ohjelmamateriaalin ostoa, kehittämistä, tuotantoa tai yhteistuotantoa koskeviin hankintoihin.

Tämän yhteistyökumppanin eettisen toimintaohjeen lisäksi Ylen ja sen kumppaneiden välisissä sopimuksissa sovitaan tarvittaessa muista vastuullisuuteen liittyvistä määräyksistä.

Termit

Supplier Code of Conduct = yhteistyökumppanin eettinen toimintaohje, toimintaohje yhteistyökumppaneille ja tavaroiden ja palvelujen toimittajille ja näiden alihankkijoille

Kumppani = yhteistyökumppani, sopimuskumppani, palvelun tuottaja, tavarantoimittaja ja näiden alihankkijat

Sopimus, pääsopimus = kumppanin ja Ylen välinen sopimus

Työnantaja = tavarantoimittajan tai palvelun toimitusketjussa toimivat työnantajat. Myös kumppani itse sen toimiessa työnantajana.

Sisältöhanke, sisältöhankinta = audiovisuaalisiin mediapalveluihin tai radiotoiminnan palveluihin tarkoitettu ohjelmamateriaalin osto, kehittäminen, tuotanto tai yhteistuotantoa koskeva hankinta.

Tuotantopalveluhankinta = ohjelmamateriaalin tuotanto palveluna Ylen tuottamaan sisältöön

Velvoitteet

Ylelle ja sen kumppaneille tuotettavat tavarat ja palvelut tulee tuottaa olosuhteissa, jotka ovat seuraavien sopimusten mukaisia:

- Yhdistyneiden Kansakuntien yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat [periaatteet](#) ja [OECD:n toimintaohjeet](#)
- [Yhdistyneitten Kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus \(1948\)](#)
- [Yhdistyneitten Kansakuntien yleissopimus lasten oikeuksista \(artikla 32\) \(1989\)](#)
- [Yhdistyneitten Kansakuntien korruption vastainen yleissopimus \(2003\)](#)
- [Kansainvälisen työjärjestö ILO:n yleissopimukset](#)
- Otsonikerroksen suojelua koskeva [Wienin yleissopimus](#) ja siihen liittyvä [Montrealin pöytäkirja](#) otsonikerrosta heikentävistä aineista

Lisäksi Yle noudattaa [Luovan alan vastuullisuusmallia](#) omassa sisältötuotannossaan ja edellyttää myös tuotantoyhtiökumppaneidensa noudattavan sitä.

Lainsäädännön noudattaminen

Kumppani ja sen alihankkijat noudattavat tavaroiden ja palveluiden tuottamisvaltiossa voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä. Kuitenkin siinä tapauksessa, että tässä dokumentissa esitetyt velvoitteet ylittävät tuottamisvaltion lainsäädännön mukaiset velvoitteet, toimittajan tulee noudattaa tässä dokumentissa esitettyä.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Kumppani ja sen alihankkijat ovat velvollisia kunnioittamaan ja edistämään ihmisoikeuksia sekä omissa toiminnoissaan että toimitusketjussaan. Kumppani varmistaa, ettei se osallistu, suoraan tai epäsuorasti, ihmisoikeuksien loukkaamiseen. Kumppani ei salli ihmisoikeuksien loukkaamista tai siitä hyötymistä myöskään silloin, kun kyseessä on sen toimitusketjuun kuuluva yritys. Kumppanilla on menetelmät haitallisten ihmisoikeusvaikutusten havaitsemiseksi ja niihin puuttumiseksi kaikissa toiminnoissaan ja toimitusketjussaan.

Työehtoihin ja työn tekemisen olosuhteisiin liittyvät velvoitteet

Lapsityön kieltäminen

Lapsilla teetettävä työ (lapsityö) on kielletty. Lapsella tarkoitetaan tässä henkilöä joka

- on alle 15-vuotias tai alle kansallisessa lainsäädännössä vaadittavan vähimmäisiän, jos se on korkeampi kuin 15 vuotta; ja
- on alle sen iän, jossa kansallinen oppivelvollisuus päättyy.

Alle 18-vuotiaat lapset saavat työskennellä vain tehtävissä, jotka eivät ole niiden luonteen tai olosuhteiden johdosta haitallisia terveydelle, turvallisuudelle ja moraalille. Alle 18-vuotiailla ei saa teettää yö- tai ylitöitä.

Työsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeusluvan alle 14-vuotiaan työskentelyyn tilapäisesti esiintyjänä tai avustajana taide- tai kulttuuriesityksissä tai muissa vastaavissa tilaisuuksissa kuten audiovisuaalisissa tuotannoissa. Työhön pitää olla erityinen syy, ja se ei saa vaarantaa lapsen turvallisuutta eikä haitata hänen terveyttään, kehitystään tai koulunkäyntiään.

Jos lapsityötä havaitaan, kumppani puuttuu tilanteeseen ja varmistaa lapsen edun toteutumisen yhteistyössä työnantajan, lapsen ja hänen perheensä sekä tarvittaessa muiden tahojen kanssa.

Pakkotyön kieltö

Pakkotyö on kielletty. Pakkotyöllä tarkoitetaan kaikenlaista työtä tai palvelusta, joka rangaistuksen uhalla vaaditaan joltakin henkilöltä ja johon mainittu henkilö ei ole vapaaehtoisesti tarjoutunut. Pakkotyö voidaan tunnistaa käyttäen [ILO:n indikaattoreita](#).

Kaikkien työsuhteiden tulee olla vapaaehtoisia ja työntekijällä tulee aina olla oikeus päättää työsopimus kohtuullisella irtisanomisajalla. Työntekijän kanssa tulee tehdä kirjallinen työsopimus kielellä, jota työntekijä ymmärtää.

Työantajat eivät saa pitää hallussaan työntekijän henkilöllisyyttä ja oleskeluoikeutta osoittavia asiakirjoja, kuten henkilöllisyydistodistuksia, passeja tai työlupia, eivätkä estää työntekijältä pääsyä näihin asiakirjoihin, ellei tällainen haltuunotto johdu kansallisen lainsäädännön velvotteista. Asiakirjat on palautettava työntekijälle viipymättä.

Työntekijöitä ei saa vaatia maksamaan työnantajille, työnvälitysagenteille tai muille tahoille mitään maksuja, kuten rekrytointipalkkioita, työsuhteensa tai työnvälityksensä vastineeksi. Jos tällaisia maksuja havaitaan, työntekijälle on palautettava tämän maksamat maksut.

Syrjinnän kieltö

Ihönväriin, sukupuoleen, siviilisäätyyn, raskauteen, uskontoon, sosiaaliseen tai etniseen alkuperään, kansalaisuuteen, fyysisiin ominaisuuksiin, ikään, poliittisiin mielipiteisiin, ammatilliseen järjestäytymiseen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvä sekä kaikenlainen muu syrjintä on kielletty. Syrjinnällä tarkoitetaan mitä tahansa henkilöiden erilaista kohtelua, kuten erottelua, hyljeksintää tai suosintaa, joka ei perustu työtehtävän vaatimuksiin tai laatuun, vaan viittaa asenteista johtuvaan eriarvoiseen kohteluun. Syrjittyjä ryhmiä tulee tarvittaessa tukea myös positiivisella erityiskohtelulla. Työntekijöiden ahdistelu ja häirintä on kielletty. Ahdistelulla ja häirinnällä tarkoitetaan työntekijöiden epäinhimillistä kohtelua, mukaan lukien seksuaalinen häirintä ja hyväksikäyttö, ruumiilliset rangaistukset, henkinen tai fyysinen pakottaminen ja häirintä; sekä tällaisen kohtelun uhkaa.

Kumppanin edellytetään tarjoavan monimuotoisuutta arvostavan työpaikan, jossa vallitsee tasa-arvo, luottamus, kunnioitus ja avoimuus toisia kohtaan.

Järjestäytymisvapaus

Kumppani ja sen alihankkijat kunnioittavat työntekijöiden oikeutta järjestäytyä, liittyä tai olla liittymättä valitsemiinsa organisaatioihin, sekä työntekijöiden kollektiivista neuvotteluoikeutta.

Palkkaus ja työajat

Palkka on maksettava suoraan työntekijälle sovittuna ajankohtana kokonaisuudessaan. Palkasta ja muista eduista ei saa tehdä vähennyksiä kurinpitotarkoituksissa. Työntekijöille maksettava palkka ei missään olosuhteissa saa

olla alempi kuin työskentelymaassa voimassa oleva kyseiseen toimialaan sovellettava vähimmäispalkka tai soveltuvan työehtosopimuksen mukainen vähimmäispalkka, sen mukaan kumpi näistä on korkeampi. Palkan yhteydessä työntekijälle on annettava kirjallinen palkkakuitti tai vastaava erittely, josta hän voi tarkistaa palkan oikeellisuuden.

Ylityön tekemisen on oltava vapaaehtoista. Työntekijöille on maksettava lainsäädännön, toimialan käytännön tai sovellettavan työehtosopimuksen mukaiset ylityökorvaukset, sen mukaan mitkä näistä ovat korkeimmat. Ylityökorvaukset on eriteltävä palkkakuitissa selkeästi.

Poissaolot, kuten loma, sairausaika ja vanhempainvapaat on korvattava kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Terveellinen ja turvallinen työympäristö

Työympäristön tulee olla työntekijöille terveellinen ja turvallinen. Tällä tarkoitetaan, että työntekijä ei työpaikalla altistu olosuhteille, jotka voivat aiheuttaa vaaraa työntekijän fyysiselle tai psyykkiselle terveydelle, tai että työnantaja varmistaa, että työntekijä on asianmukaisesti suojautunut tällaisia altisteita vastaan. Työnantajan vastuulla on suojata työntekijöitä myös fyysisistä tekijöistä riippumattomien vaaratekijöiden aiheuttamilta työterveysriskeiltä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi työuupumukseen tai työperäiseen stressiin liittyvät riskit, häirintä, epäasiallinen käytös ja uhkailu. .

Työnantaja ehkäisee, seuraa ja raportoi työperäisten tapaturmien, läheltä-piti-tilanteiden, terveydellisten haittojen ja sairauksien ilmenemistä. Työntekijöitä kannustetaan raportoimaan näistä tapaturmista ja sairauksista, läheltä-piti -tilanteista, terveyshaitoista sekä mahdollisista vaaratekijöistä.

Työnantaja kartoittaa mahdolliset hätätilanteet ja laatii niiden varalta tarpeelliset suunnitelmat ja ohjeistukset haitallisten vaikutusten minimoimiseksi. Työnantaja ryhtyy viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin saatuaan tiedon mahdollisista altisteista ja vaaratekijöistä.

Työnantaja järjestää työntekijöille asianmukaisen työterveyshuollon.

Ympäristönsuojelu

Yle on sitoutunut [valtio-omisteisten yhtiöiden tavoitteeseen hiilineutraalista Suomesta ja ilmastomuutosten hillitsemisestä 1,5 asteeseen](#).

Kumppani huomioi omassa toiminnassaan Ylen ympäristötavoitteet energiankäytön vähentämiseksi, jätteiden lajittelun ja kiertotalouden edistämiseksi ja liikennepäästöjen vähentämiseksi.

Kumppani ja sen alihankkijat huolehtivat, että sen myymät tavarat ja palvelut on tuotettu ympäristön kannalta vastuullisesti. Kumppani mittaa ja seuraa toimintansa ja toimitusketjunsä ympäristövaikutuksia ja pyrkii jatkuvasti parantamaan toimintansa ympäristöystävällisyyttä sekä vähentämään materiaalien käyttöä ja jätteiden määrää. Kumppani pyrkii tuottamiensa tavaroiden ja palveluiden koko elinkaaren kattavaan ympäristövaikutusten arviointiin ja asettaa ympäristöystävällisyyttä koskevia vaatimuksia myös toimitusketjulle.

Epäeettiset kauppatavat

Kumppani ja sen alihankkijat toteuttavat liiketoimintaa lain puitteissa eivätkä osallistu rahanpesuun tai rikolliseen maksuliikenteeseen.

Kumppani tai sen alihankkija ei suoraan tai epäsuorasti tarjoa kenellekään maksua tai muuta vastiketta saadakseen tai säilyttääkseen liiketoimia tai saavuttaakseen ansiotonta hyötyä toiminnoissaan. Kumppani tai sen alihankkija ei suoraan tai epäsuorasti pyydä eikä ota vastaan maksua tai muuta vastiketta kolmannelta, siten että tällä voi olla vaikutusta kumppanin liiketoimintapäätösten objektiivisuuteen.

Korruption vastustaminen

Eturistiriita voi vaikeuttaa puolueettomien ja tasapuolisten liiketoimintapäätösten tekemistä. Eturistiriitoja voivat aiheuttaa toimijoiden henkilökohtaiset edut, taloudelliset intressit tai suhteet, kuten esimerkiksi liiketoimet lähipiiriin kuuluvien

tahojen kanssa. Kumppanit eivät saa tehdä sellaisia toimia, jotka johtavat tai saattavat johtaa kilpailun rajoittumiseen kilpailulain säännösten vastaisesti. Tällaisia ovat esimerkiksi sopimukset hintakartelleista tai markkinoiden jakamisesta.

Kumppanin tulee ilmoittaa Ylelle kaikki olemassa olevat eturistiriidat ja sellaiset seikat, joiden perusteella eturistiriidan voidaan katsoa vaikuttavan sen yhteistyöhön Ylen kanssa.

Henkilötietojen ja muun datan käsittely

Käsitellessään dataa kumppani ja sen alihankkijat noudattavat turvallisen käsittelyn yleisiä periaatteita, lakeja, viranomaisohjeita ja Ylen antamaa ohjeistusta.

Vaativuustentmukaisuus

Haluamme varmistaa, että yhteistyökumppanimme noudattaa tätä yhteistyökumppanin eettistä toimintaohjetta. Yle voi vaatia kumppania tässä tarkoituksessa esittämään selvityksiä ja asiakirjoja, korjaamaan havaittuja puutteita sekä esittämään selvitystä korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta. Yle voi auditoida kumppania ja/tai sen alihankkijoita pääsopimuksen ehtojen mukaisesti. Kumppanin tulee sopimuksilla varmistaa, että sopimusehtojen ja yhteistyökumppanin eettisen toimintaohjeen mukaiset vaatimukset toteutetaan sekä sen omissa toiminnoissa että toimitusketjussa.

Yhteistyökumppanin eettisen toimintaohjeen rikkomisen seuraamuksista voidaan sopia Ylen ja kumppanin ja sen alihankkijoiden välisissä sopimuksissa ja/tai yleisissä sopimusehdoissa. Seuraamuksia voivat olla esimerkiksi sopimuksen purku tai vahingonkorvausten määräytyminen. Seuraamuksia määriteltäessä huomioidaan rikkomuksen kokonaisvaikutus Ylelle.

Rikkomuksista ilmoittaminen

Kumppani sitoutuu ilmoittamaan sopimuskaudella havaituista ohjeen toteuttamiseen liittyvistä ongelmista välittömästi Ylelle.

Ylen eettiseen ilmoituskanavaan voi ilmoittaa havaituista tai epäilyistä väärinkäytöksistä. Osa ilmoituksista voi kuulua myös EU:n whistleblower-direktiivin ja kansallisen ilmoittajansuojalain piiriin, mikäli tieto väärinkäytöksestä on saatu työn yhteydessä. Ylen eettinen ilmoituskanava ja tietoa ilmoittajansuojelulaista osoitteessa <https://report.whistleb.com/fi/yle>.

Lisätietoja Supplier Code of Conductista saa sopimuksessa mainitulta Ylen yhteyshenkilöltä.